

יו"ר האיגוד - ד"ר רו דקל, סגן יו"ר האיגוד - ד"ר אורן זק, מזכיר - ד"ר ילנה מסלקוב,

רכז מדעי - ד"ר לילך רינסקי הליבני, גזבר - ד"ר אסנת מקאלדה, חברים - ד"ר יעל סהר קוסטיס, ד"ר עינת שיינר.

29.3.2020

תקנות שעת חירום – הארכת תוקף ודחיית מועדים

המלצת האיגוד הישראלי לרפואה תעסוקתית

תודה על פנייתכם לאיגוד לרפואת תעסוקתית לצורך קבלת התייחסות מקצועית להצעת מנהל הבטיחות והבריאות בתעסוקה בנוגע לפיקוח והניטור הסביבתי בעמדות העבודה בתקופה מורכבת זו.

ראשית, נכון להבחין בין התקופה המיידית בה פני הדברים אינם ברורים ונכון לנצלם להערכות, לבין הטווח הארוך מעט יותר, שכן למרבה הצער, הצפי הוא להתנהלות ארוכת טווח תחת איום מגפת הקורונה.

כיון שכך, ולאור חוסר הודאות אשר להתנהלות שוק העבודה והתפשטות התחלואה, הקפאה של הפיקוחים הרפואיים והניטורים הסביבתיים עד לאחר חופשת הפסח נראית בהחלט כצעד מתקבל על הדעת ואף מתבקש.

לראייתנו, נכון לנצל את התקופה זו לכתיבת הנחיות מקצועיות כ"הוראת שעה" לתקופת ההתפרצות ולהנחות את המעסיקים, את הגיהותנים, את אנשי הבטיחות ואת העובדים עצמם בהתנהלות הנכונה, לפי מיטב התיאוריה המדעית והידע שהצטבר עד כה. כתמיד, האיגוד לרפואה תעסוקתית, ישמח לקחת חלק פעיל בכתיבת הוראות שעה כאלה ולסייע בעזרה ובעצה, ככל שיידרש.

הנחות היסוד שמציג מנהל הבטיחות הן בעלות חשיבות רבה ואסור להתעלם מהן. הסיכון לעובדים חייב להילקח בחשבון ועל כן יש לבצע ניהול סיכונים ופרטני אשר לצורך בדיקות הפיקוח והניטור. התביעות העתידיות צפויות רק במקרה הלא סביר של התרשלות מקצועית, כתיבה של קווים מקצועיים מנחים והנחיות ברורות ומבוססות תייתר את התביעות וחשוב מכך, תמנע תחלואה באוכלוסיית העובדים. פנקס הבריאות הוא בעל ערך רב, ההנחיות המקצועיות שינחו כיצד לשמור על רצף הפיקוח על בריאות העובדים, צפויות להשאיר את ערכו הרב ללא פגע גם בתקופה מאתגרת זו.

ניתן להצביע על כמה קווים מנחים בהתייחסות לנושאים הבאים:

שירותי רפואה תעסוקתית בקופות החולים

אשר לפעילות המרפאות התעסוקתיות, לא ידוע לאיגוד על הנחיה שלא להפעילן. ייתכן שיהיו שינויים בנהלי עבודה, כך שיתבצעו יותר בדיקות ללא נוכחות, אך אין זו סיבה להימנע מפעולות שמטרתן היא שמירה על בריאות העובדים.

רעש מזיק

1) נראה כי יהיה הגיון רב בדחייה לחצי שנה של בדיקות הפיקוח של העובדים ברעש, בדיקה שגם כך יש ספק גדול אשר לתועלת בביצועה מדי שנה, ללא פגיעה בבריאות העובדים. יחד עם זאת, אנו ממליצים להחריג ולהקפיד על המשך ביצוע פיקוח בקרב עובדים בעלי חשיפה משמעותית לרעש מזיק (מעל 94dB חשיפה מרבית משוקללת). לעניין זה יש לתת תשומת לב להתאמות הנדרשות לגבי עובדים שהיקף החשיפה לרעש עלה בעקבות תוספת שעות עבודה ולבצע חישוב משוקלל מותאם.

חומרים כימיים וקרינה מייננת

1) מדובר על בדיקות שהיקפן הכולל קטן בסדר גודל מבדיקות השמיעה ועל חשיפות אשר עלולות לטמון בחובן סיכון בריאותי משמעותי יותר. לפיכך, נראה כי הנחיה גורפת לדחייה תהייה לא מבוססת ואף עלולה להיות מזיקה מבחינת מניעה ראשונית של תחלואה ורצף הפיקוח על בריאות העובדים.

2) אנו ממליצים להקל באופן פרטני תוך קבלת אישור בכתב של רופא תעסוקתי מומחה במקרים בהם מתקיימים התנאים המצטברים הבאים:

- בדיקת פיקוח חוזרת (לא יינתן אישור לבדיקת פיקוח ראשונה)
- עמדת עבודה והיקף עבודה מוכרים לעובד ולמרפאה בה מתבצע הפיקוח
- ללא היסטוריה של חשיפות חריגות
- ללא עדות לתחלואה תעסוקתית עקב חשיפת יתר
- ללא מחלות רקע של העובד העלולות להשפיע על בריאותו בהקשר של החשיפות התעסוקתיות שהוא חשוף להן בעבודתו.

3) אנו ממליצים כי אישור רגולטורי של דחייה לא יחול על החומרים הבאים:

- ויניל כלוריד
- בנזן
- כרומאטים
- חומרי הדברה
- ארסן

ניטורים סביבתיים-תעסוקתיים

1) הקו המוביל הינו הערכתו המקצועית של הבודק המוסמך / גהותן.

2) שימוש באמצעי המיגון המומלצים ע"י משרד הבריאות בהנחיותיו המקצועיות המתעדכנות תדיר מאפשר ביצוע ניטורים ללא סיכון יתר לחשיפה ולהדבקה של צוות המנטרים ואין בכך סיבה להימנע מביצוע ניטורים הצפויים לשמור על בריאות העובדים.

3) במידה ויש צמצום בהיקף הפעילות והחשיפה במפעלים אינה אופיינית אין טעם ואף לא הגיון מקצועי בביצוע בדיקת ניטור.

4) במקומות עבודה שבהם התהליכים לא עברו כל שינוי – ניתן לעת עתה להסתמך על ניטורים קיימים וזאת כל עוד לא חלפו 3 שנים מביצוע הניטור האחרון, וכל עוד לא הייתה חריגה מהתקנים בניטורים ב-5 השנים האחרונות.

5) במקומות עבודה שבהם חלו שינויים בתהליכי העבודה, אשר עשויים היו להוביל לעליה בהיקף החשיפה ו/או שינוי בנהלי הבטיחות או שיטת הפעלת עבודת המשמרות (האצה תהליכים עקב המצב) – נראה כי יש חובה לבצע סקר סיכונים עדכני ולבצע ניטור סביבתי בהתאם.

האיגוד לרפואה תעסוקתית רואה את עצמו כשותף פעיל בקביעת המדיניות המקצועית בתחום השמירה על בריאות העובד בעיתות חירום ורגיעה וישמח לתרום ככל שיידרש מן הידע והניסיון המקצועי לטובת קבלת החלטות רגולטוריות המקדמות את הרפואה התעסוקתית ואת בריאות העובד.

בברכה,

ועד האיגוד